

Innst. O. nr. 96

(2008–2009)

Innstilling til Odelstinget fra justiskomiteen

Ot.prp. nr. 46 (2008–2009)

Innstilling fra justiskomiteen om lov om endringer i aksjeloven og allmennaksjeloven mv. (gjennomføring av aksjonærrettighetsdirektivet i norsk rett mv.)

Til Odelstinget

SAMMENDRAG

Proposisjonen inneholder forslag om endringer i aksjeloven og allmennaksjeloven. Det foreslås også to mindre endringer i verdipapirhandelloven.

For det første gjennomfører lovforslaget Europaparlaments- og Rådsdirektiv 2007/36/EF av 11. juli 2007 om utøvelse av visse aksjeeierrettigheter i selskaper med aksjer som er notert på regulert markedsplass.

Direktivet omfatter bare selskaper med aksjer som er opptatt til notering på regulert markedsplass i EØS-området (noterte selskaper). Departementet foreslår likevel at en del av direktivets regler gjennomføres i allmennaksjeloven med virkning for alle allmennaksjeselskaper, uten at det skilles mellom noterte og unoterte selskaper. Dette gjelder for det første de reglene i direktivet som i hovedsak bare innebærer enkelte presiseringer og klargjøringer i forhold til gjeldende rett. Tilsvarende presiseringer og klargjøringer foreslås også i aksjeloven. For det andre foreslås det at enkelte nye ordninger som selskapene kan velge om de vil gjennomføre eller ikke, også innføres for alle allmennaksjeselskaper. Noen av direktivets regler foreslås gjennomført bare med virkning for de noterte selskapene, blant annet kravet til at selskapet må ha en hjemmeside på internett der nærmere bestemt selskapsinformasjon er tilgjengelig for aksjeeierne. Slike særregler for noterte selskaper foreslås gjennomført hovedsakelig ved forskrift til all-

mennaksjeloven, og i proposisjonen foreslås nødvendige forskriftshjemler i den forbindelse.

I tillegg til å gjennomføre reglene i direktiv 2007/36/EF inneholder proposisjonen forslag til en forenkling av reglene i aksjeloven og allmennaksjeloven om utsendelse av dokumenter til generalforsamlingen. Denne delen av forslaget følger opp Regjeringens målsetting om å redusere de administrative byrdene for næringslivet. I hovedsak går forenklingen ut på at selskapene skal kunne fastsette i sine vedtekter at når dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen, er gjort tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internetsider, gjelder ikke lovens krav om at dokumentene skal sendes til hver enkelt aksjeeier.

I proposisjonen er også inntatt en mindre retting av en inkurie i forsikringsavtaleloven, som ikke har noen sammenheng med de øvrige forslagene i proposisjonen.

Forslagene innebærer mindre tilpasninger i dagens regler, som ikke medfører store administrative eller økonomiske konsekvenser for selskapene eller for aksjeeierne.

Forslagene har ingen nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Anne Marit Bjørnflaten, Thomas Breen, Ingrid Heggø og Hilde Magnusson Lydvo, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen, Solveig Horne og Thore A. Nistad, fra Høyre, Elisabeth Aspaker og André Oktay Dahl, og fra Sosialistisk Venstreparti, Akhtar Chaudhry, viser til at det fremlagte forslag inneholder forslag om endringer i

aksjeloven og allmennaksjeloven, to mindre endringer i verdipapirhandelloven samt en mindre retting av en inkurie i forsikringsavtaleloven, som ikke har noen sammenheng med de øvrige forslagene i proposisjonen.

Komiteen viser til at lovforslaget i hovedsak gjelder gjennomføring av direktivet om aksjeeierrettigheter og enklere utsendelse av dokumenter til aksjeeiere. Den norske selskapslovgivningen har lenge hatt regler for aksjeeiernes rettigheter i forbindelse med generalforsamlingen. Den vesentlige delen av gjennomføringen av direktivet gjelder derfor en mer effektiv måte å avgi stemmer på. Komiteen legger til grunn at dette vil kunne gjøre det lettere for eierne å delta i generalforsamlingen. Komiteen viser til at en politikk som reduserer bedriftenes administrative kostnader samtidig er god velferdspolitikkk som sikrer arbeidsplassene.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er samde med Regjeringa i å innføra ein sjudagersregel. Som det framgår av Justisdepartementets brev av 7. mai 2009 (vedlagt), så er kravet om ny utsending av innkalling nettopp fordi styret ikkje skal kunne fråta aksjeeigarane retten til å setja spørsmål på dagsorden fordi ein har sendt ut innkalling tidlig. Fleirtalet vil peike på at slik er og føresegnene i dag.

Fleirtalet er samde med Regjeringa i at det ikkje er urimeleg at aksjeeigaren grunnjev eller utformar framlegg til vedtak når ein skal ha opp saker til handsaming på generalforsamlinga. Fleirtalet viser til høyringsfråsegnene der FNH og NHO peikar på faren for at ein ubegrensa rett for aksjeeigarane til å setja saker på dagsordenen kan bli misbrukt, og dei tek til orde for ytterlegare innsnevringar, medan Advokatforeningen tek til orde for det motsette. Fleirtalet er samde med Regjeringa i den mellomløyisinga ein her er kommen fram til.

Fleirtalet støttar Regjeringa i at i utgangspunktet så skal dokumenta til generalforsamlinga, jf. § 5-11 a sendast ut, men at dette kan avvikast i vedtektene. Fleirtalet vil påpeike at uansett kva løysing ein vel i § 5-11 a, kan ein aksjeeigar krevje at selskapets generalforsamling skal behandle eit framlegg om at selskapet skal ha vedtekter om dette, i den eine eller annan retning. Dermed vil uansett ikkje same ordning gjelde for alle selskap.

Fleirtalet ynskjer å få utreda muligheita for om det skal opnast for at styret kan handsame årsrekneskap og årsberetning utan å avhalde noko fysisk møte, og ber ein komma attende til Stortinget med dette på eigna måte. Endring av kravet bort frå fysiske møter er ikkje handsama i Ot.prp. nr. 46 (2008–2009) og har såleis ikkje vore ute på høyring.

Fleirtalet er av den oppfatning at ei slik vesentlig endring ikkje kan gjennomførast utan etter ei allminnelig høyring og derpå etterfølgjande grundige vurderingar av dei innspela som kjem frå selskapa, eigarane, kreditorsida, revisorsida, dei tilsette sine organisasjonar og andre partar som denne saka vedkjem. Ikkje minst er det viktig at dei tilsette sine representantar får vurderer og uttale seg om ei slik endring.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre legger til grunn at elektronisk kunngjøring av de dokumentene eierne skal behandle på generalforsamlingen, gjør at det ikke er noe stort behov for at dokumentene sendes ut fysisk. En slik ordning vil også spare selskapene for kostnader, noe som er i eiernes interesse.

Disse medlemmer viser i denne sammenheng til at departementet i høringsrunden la opp til at innkalling til generalforsamling i noterte selskaper kunne kunngjøres på selskapets hjemmesider senest tre uker før møtet skulle holdes. Departementet foreslo at dette skulle gjelde for norske selskaper, med tillegg av en melding som skulle sendes aksjeeierne minst to uker før møtet skulle holdes. Disse medlemmer viser til at departementet ikke følger opp forslaget, fordi kunngjøringsmåten antas å ikke være i tråd med direktivet. I brev til komiteen av 7. mai 2009 (vedlagt) antar justisministeren at innkalling ved bruk av "internettbaserte massemedier" vil kunne oppfylle kravene i direktivet. Disse medlemmer mener at forslaget i høringsrunden bør vurderes på ny, når man får kunnskap om hvordan direktivet er gjennomført i andre land på dette punkt.

Disse medlemmer legger videre til grunn at et krav om begrunnelse eller forslag til beslutning svekker minoritetsvernet ved at terskelen for å sette saker på dagsorden da øker, særlig for aksjeselskapers del. Disse medlemmer går derfor imot dette forslaget. Disse medlemmer støtter forslaget om å innføre en syvdagersfrist for aksjeeiere i allmennaksjeselskaper for å sette saker på dagsorden. Slike selskaper har i mange tilfeller behov for praktisk forberedelse (ferdiggjøring, trykkesid mv.) av innkallingen til generalforsamling. Disse medlemmer mener imidlertid at en slik syvdagersfrist i aksjeselskaper kan brukes av styret til å hindre at saker kommer opp på dagsorden, og forslaget kan dermed svekke minoritetsvernet. Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Aksjeloven § 5-11 skal lyde:

Aksjeeiernes rett til å få saker behandlet på generalforsamlingen

En aksjeeier har rett til å få behandlet spørsmål på generalforsamlingen. Spørsmålet skal meldes skrift-

lig til styret. Har innkallingen allerede funnet sted, skal det foretas en ny innkalling dersom fristen for innkalling til generalforsamling ikke er ute. En aksjeeier har også rett til å fremsette forslag til beslutning.

Allmennaksjeloven § 5-11 skal lyde:

Aksjeeiernes rett til å få saker behandlet på generalforsamlingen

En aksjeeier har rett til å få behandlet spørsmål på generalforsamlingen. Spørsmålet skal meldes skriftlig til styret innen syv dager før fristen for innkalling til generalforsamling. Har innkallingen allerede funnet sted, skal det foretas en ny innkalling dersom fristen for innkalling til generalforsamling ikke er ute. En aksjeeier har også rett til å fremsette forslag til beslutning."

Disse medlemmer viser til at departementet i høringsrunden foreslo at allmennaksjeselskaper kan slippe å sende ut alle generalforsamlingsdokumentene til aksjeeierne. I proposisjonen er det imidlertid foreslått at selskapene må endre vedtektene før de kan gjennomføre en slik ordning. Disse medlemmer mener i likhet med høringsinstansene at noterte selskaper bør kunne nøye seg med å kunngjøre dokumentene på hjemmesiden, så lenge aksjeeierne i selve innkallingen får beskjed om hvor de kan finne dem, og om at de kan få dokumentene tilsendt fysisk. Dette er i hovedsak den ordningen som allerede gjelder i Sverige og Danmark. Disse medlemmer understreker at selskapene vil være forpliktet til å effektivt utsende så snart en aksjeeier ber om det. Disse medlemmer mener at det vil være mest praktisk at dette legges til grunn som lovens utgangspunkt. Da vil investorene på børsen kunne forholde seg til at den samme ordningen gjelder for alle selskapene, i tillegg til at selskapene slipper å behandle dette som egen vedtektssak. Selskapene vil selvsagt stå fritt til likevel å sende ut de dokumenter de måtte ønske. Disse medlemmer foreslår derfor følgende:

"I aksjeloven gjøres følgende endringer:

§ 5-10 fjerde ledd skal lyde:

Dersom dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen, er gjort tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internettisider etter reglene i § 5-11 a, skal innkallingen opplyse om internettadressen og annen informasjon aksjeeierne må ha for å få tilgang til dokumentene på selskapets in-

ternettisider, samt informasjon om hvor aksjeeierne kan henvende seg for å få tilsendt dokumentene.

I kapittel 5 avsnitt III skal ny § 5-11 a lyde:

Unntak fra krav om utsendelse for dokumenter som er lagt ut på selskapets internettisider

Dersom dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen, er gjort tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internettisider, gjelder ikke lovens krav om at dokumentene skal sendes til aksjeeierne. Dette gjelder også dokumenter som etter lov skal inntas i eller vedlegges innkallingen til generalforsamlingen. En aksjeeier kan likevel kreve å få tilsendt dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen. Det kan bestemmes i vedtektene at dokumenter som nevnt i første og annet punktum alltid skal sendes til aksjeeiere med kjent adresse.

§ 13-12 annet ledd annet punktum skal lyde:

Dokumentene kan i stedet gjøres tilgjengelige for aksjeeierne på det overtakende selskapets internettisider og på selskapets forretningskontor."

"I allmennaksjeloven gjøres følgende endringer:

§ 5-10 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Dersom dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen, er gjort tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internettisider etter reglene i § 5-11 a, skal innkallingen opplyse om internettadressen og annen informasjon aksjeeierne må ha for å få tilgang til dokumentene på selskapets internettisider, samt informasjon om hvor aksjeeierne kan henvende seg for å få tilsendt dokumentene.

I kapittel 5 avsnitt III skal ny § 5-11 a lyde:

Unntak fra krav om utsendelse for dokumenter som er lagt ut på selskapets internettisider

Dersom dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen, er gjort tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internettisider, gjelder ikke lovens krav om at dokumentene skal sendes til aksjeeierne. Dette gjelder også dokumenter som etter lov skal inntas i eller vedlegges innkallingen til generalforsamlingen. En aksjeeier kan likevel kreve å få tilsendt dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen. Det kan bestemmes i vedtektene at dokumenter som nevnt i første og annet punktum alltid skal sendes til aksjeeiere med kjent adresse.

§ 13-12 annet ledd annet punktum skal lyde:

Dokumentene kan i stedet gjøres tilgjengelige for aksjeeierne på det overtakende selskapets internettsider og på selskapets forretningskontor."

Disse medlemmer viser videre til at aksjeloven § 6-19 krever at styret må holde styremøte for å behandle årsregnskap og årsberetning. Disse sakene er i mange selskaper blant de viktigste et styre behandler, og det er særlig viktig med forsvarlig behandlingsmåte. Disse medlemmer mener imidlertid at fjernmøter, dvs. møter der ikke alle deltakerne er til stede fysisk, ofte kan være tilstrekkelig også ved behandling av disse sakene. Denne møteformen er dessuten effektiviserende og kostnadsbesparende, særlig i selskaper der styremedlemmer er bosatt utenlands. En slik endring er også i tråd med det som er foreslått om elektronisk deltakelse på generalforsamlinger i allmennaksjeselskaper. Disse medlemmer mener at dagens teknologi fint gjør det mulig å holde fjernmøter på en forsvarlig måte og at et samlet styre i et aksjeselskap vil være i stand til å vurdere denne forsvarligheten. Ved å kreve at et samlet styre avgjør spørsmålet, vil både eiervalgte og ansattevalgte styremedlemmer i realiteten kunne kreve fysisk møte, når dette er nødvendig. Disse medlemmer registrerer at medlemmene fra regjeringspartiene ikke går inn for noen endring, blant annet på grunn av manglende høring. Disse medlemmer bemerker at det mer vidtrekkende forslaget om syvdagersfrist i aksjeselskaper for å melde saker til generalforsamlingen heller ikke har vært på høring, men at forslaget på tross av dette støttes av medlemmene fra regjeringspartiene.

Disse medlemmer mener derfor at aksjeloven bør mykes opp noe, og fremmer følgende forslag:

"Aksjeloven § 6-19 første ledd annet punktum skal lyde:

Årsregnskap og årsberetning skal behandles i møte, dog slik at fjernmøteteknikk kan benyttes når hele styret finner det forsvarlig."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 1

Aksjeloven § 5-11 skal lyde:

Aksjeeierens rett til å få saker behandlet på generalforsamlingen

En aksjeeier har rett til å få behandlet spørsmål på generalforsamlingen. Spørsmålet skal meldes skriftlig til styret. Har innkallingen allerede funnet sted, skal det foretas en ny innkalling dersom fristen for innkalling til generalforsamling ikke er ute. En aksjeeier har også rett til å fremsette forslag til beslutning.

Allmennaksjeloven § 5-11 skal lyde:

Aksjeeierens rett til å få saker behandlet på generalforsamlingen

En aksjeeier har rett til å få behandlet spørsmål på generalforsamlingen. Spørsmålet skal meldes skriftlig til styret innen syv dager før fristen for innkalling til generalforsamling. Har innkallingen allerede funnet sted, skal det foretas en ny innkalling dersom fristen for innkalling til generalforsamling ikke er ute. En aksjeeier har også rett til å fremsette forslag til beslutning.

Forslag 2

I aksjeloven gjøres følgende endringer:

§ 5-10 fjerde ledd skal lyde:

Dersom dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen, er gjort tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internettsider etter reglene i § 5-11 a, skal innkallingen opplyse om internettadressen og annen informasjon aksjeeierne må ha for å få tilgang til dokumentene på selskapets internettsider, samt informasjon om hvor aksjeeierne kan henvende seg for å få tilsendt dokumentene.

I kapittel 5 avsnitt III skal ny § 5-11 a lyde:

Unntak fra krav om utsendelse for dokumenter som er lagt ut på selskapets internettsider

Dersom dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen, er gjort tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internettsider, gjelder ikke lovens krav om at dokumentene skal sendes til aksjeeierne. Dette gjelder også dokumenter som etter lov skal inntas i eller vedlegges innkallingen til generalforsamlingen. En aksjeeier kan likevel kreve å få tilsendt dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen. Det kan bestemmes i vedtektene at dokumenter som nevnt i første og annet punktum alltid skal sendes til aksjeeiere med kjent adresse.

§ 13-12 annet ledd annet punktum skal lyde:

Dokumentene kan i stedet gjøres tilgjengelige for aksjeeierne på det overtakende selskapets internettsider og på selskapets forretningskontor.

Forslag 3

I allmennaksjeloven gjøres følgende endringer:

§ 5-10 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Dersom dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen, er gjort tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internettsider etter reglene i § 5-11 a, skal innkallingen opplyse om internettadressen og annen informasjon aksjeeierne må ha for å få tilgang til dokumentene på selskapets internettsider, samt informasjon om hvor aksjeeierne kan henvende seg for å få tilsendt dokumentene.

I kapittel 5 avsnitt III skal ny § 5-11 a lyde:

Unntak fra krav om utsendelse for dokumenter som er lagt ut på selskapets internettsider

Dersom dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen, er gjort tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internettsider, gjelder ikke lovens krav om at dokumentene skal sendes til aksjeeierne. Dette gjelder også dokumenter som etter lov skal inntas i eller vedlegges innkallingen til generalforsamlingen. En aksjeeier kan likevel kreve å få tilsendt dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen. Det kan bestemmes i vedtektene at dokumenter som nevnt i første og annet punktum alltid skal sendes til aksjeeiere med kjent adresse.

Selskapet kan ikke kreve noen form for godtgjøring for å sende dokumentene til aksjeeierne.

§ 13-12 annet ledd annet punktum skal lyde:

Dokumentene kan i stedet gjøres tilgjengelige for aksjeeierne på det overtakende selskapets internettsider og på selskapets forretningskontor.

Forslag 4

Aksjeloven § 6-19 første ledd annet punktum skal lyde:

Årsregnskap og årsberetning skal behandles i møte, dog slik at fjernmøteteknikk kan benyttes når hele styret finner det forsvarlig.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i aksjeloven og allmennaksjeloven mv. (gjennomføring av aksjonærrettighetsdirektivet i norsk rett mv.)

I

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 5-2 annet ledd nytt femte punktum skal lyde:

Første og annet punktum gjelder tilsvarende for tilbakekall av fullmakten.

I kapittel 5 skal overskriften til avsnitt II lyde:

II. Generalforsamlingens møter mv.

Nåværende § 5-9 blir ny § 5-7 i kapittel 5 avsnitt II.

Nåværende § 5-7 blir ny § 5-8 i kapittel 5 avsnitt II.

I kapittel 5 skal overskriften til avsnitt III lyde:

III. Innkalling til og informasjon til aksjeeierne i forbindelse med generalforsamling

Nåværende § 5-8 blir ny § 5-9 i kapittel 5 avsnitt III.

§ 5-10 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Selskapet kan ikke kreve noen form for godtgjøring for utsendelsen av innkallingen.

§ 5-10 tredje ledd første punktum skal lyde:

Innkallingen skal i et forslag til dagsorden bestemte angi de saker som skal behandles på generalforsamlingen.

§ 5-10 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) I selskaper med vedtektsbestemmelse som nevnt i § 5-11 a skal innkallingen opplyse om internettadressen og annen informasjon aksjeeierne må ha for å få tilgang til dokumentene på selskapets internettsider, samt informasjon om hvor aksjeeierne kan henvende seg for å få tilsendt dokumentene.

§ 5-11 skal lyde:

§ 5-11 Aksjeeiernes rett til å få saker behandlet på generalforsamlingen

En aksjeeier har rett til å få behandlet spørsmål på generalforsamlingen. *Spørsmålet skal meldes skrift-*

lig til styret innen syv dager før fristen for innkalling til generalforsamling sammen med et forslag til beslutning eller en begrunnelse for at spørsmålet settes på dagsordenen. Har innkallingen allerede funnet sted, skal det foretas en ny innkalling dersom fristen for innkalling til generalforsamling ikke er ute. En aksjeeier har også rett til å fremsette forslag til beslutning.

I kapittel 5 avsnitt III skal ny § 5-11 a lyde:

§ 5-11 a Unntak fra krav om utsendelse for dokumenter som er lagt ut på selskapets internettsider

Det kan fastsettes i vedtektene at når dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen, er gjort tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internettsider, gjelder ikke lovens krav om at dokumentene skal sendes til aksjeeierne. Dette gjelder også dokumenter som etter lov skal inntas i eller vedlegges innkallingen til generalforsamlingen. En aksjeeier kan likevel kreve å få tilsendt dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen. Selskapet kan ikke kreve noen form for godtgjøring for å sende dokumentene til aksjeeierne.

§ 5-16 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:

Protokollen skal angi antallet avgitte stemmer, og hvor mange aksjer og hvilken andel av aksjekapitalen de avgitte stemmene representerer, samlet og for og mot den enkelte beslutningen, i den utstrekning dette er relevant for utfallet av avstemningen.

Nåværende annet punktum blir tredje punktum.

§ 13-12 annet ledd skal lyde:

(2) Skal beslutningen i det overtakende selskapet treffes av styret etter § 13-5, skal dokumentene sendes til aksjeeierne senest to uker før generalforsamlingen i hvert av de overdragende selskapene. Har selskapet vedtektsbestemmelse som nevnt i § 5-11 a, kan dokumentene i stedet gjøres tilgjengelige for aksjeeierne på det overtakende selskapets internettsider og på selskapets forretningskontor. I så fall skal aksjeeierne innen fristen etter første punktum underrettes om at dokumentene er tilgjengelige på denne måten ved skriftlig henvendelse til hver enkelt aksjeeier. I underretningen skal aksjeeierne gjøres oppmerksom på at de kan kreve å få tilsendt dokumentene vederlagsfritt.

II

I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 4-2 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) I vedtektene kan det fastsettes at retten til å delta og stemme på generalforsamlingen bare kan utøves når ervervet er innført i aksjeeierregisteret den femte virkedagen før generalforsamlingen (registreringsdatoen).

§ 4-15 nytt femte ledd skal lyde:

(5) Det kan ikke vedtektsfestes andre begrensninger i aksjeeierens rett til å overdra aksjer i perioden fra registreringsdatoen etter § 4-2 tredje ledd og frem til generalforsamlingen enn det som gjelder ellers.

§ 5-2 annet ledd nytt femte punktum skal lyde:

Første og annet punktum gjelder tilsvarende for tilbakekall av fullmakten.

I kapittel 5 skal overskriften til avsnitt II lyde:

II. Generalforsamlingens møter mv.

Nåværende § 5-9 blir ny § 5-8 i kapittel 5 avsnitt II.

I kapittel 5 avsnitt II skal ny § 5-8 a lyde:

§ 5-8 a Elektronisk deltakelse på generalforsamlingen

(1) Med mindre noe annet følger av selskapets vedtekter, kan styret beslutte at aksjeeierne skal kunne delta på generalforsamlingen ved bruk av elektroniske hjelpemidler, herunder at de kan utøve sine rettigheter som aksjeeiere elektronisk.

(2) Styret kan bare treffe beslutning om adgang til elektronisk deltakelse på generalforsamlingen etter første ledd dersom det sørger for en forsvarlig avholdelse av generalforsamlingen og at det foreligger systemer som sikrer at lovens krav til generalforsamling er oppfylt. Systemene må sikre at deltakelsen og stemmegivningen kan kontrolleres på en betryggende måte, og det må benyttes en betryggende metode for å autentisere avsenderen.

(3) Vedtektene kan fastsette nærmere krav til elektronisk deltakelse på generalforsamlingen.

I kapittel 5 avsnitt II skal ny § 5-8 b lyde:

§ 5-8 b Skriftlig stemmegivning før generalforsamlingen

Det kan fastsettes i vedtektene at aksjeeierne skal kunne avgi sin stemme skriftlig, herunder ved bruk av elektronisk kommunikasjon, i en periode før generalforsamlingen. For slik stemmegivning skal det benyt-

tes en betryggende metode for å autentisere avsenderen. Vedtektene kan fastsette nærmere krav til slik stemmegivning.

I kapittel 5 skal overskriften til avsnitt III lyde:

III. Innkalling til og informasjon til aksjeeierne i forbindelse med generalforsamling

Nåværende § 5-8 blir ny § 5-9 i kapittel 5 avsnitt III.

§ 5-10 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Selskapet kan ikke kreve noen form for godtgjøring for utsendelsen av innkallingen.

§ 5-10 tredje ledd første punktum skal lyde:

Innkallingen skal i et forslag til dagsorden bestemte angående de saker som skal behandles på generalforsamlingen.

§ 5-10 fjerde ledd skal lyde:

(4) I selskaper som åpner for elektronisk deltakelse på generalforsamlingen etter § 5-8 a eller for stemmegivning før generalforsamlingen etter § 5-8 b, skal innkallingen opplyse om fremgangsmåten for dette. I selskaper med vedtektsbestemmelse som nevnt i § 5-11 a skal innkallingen opplyse om internetadressen og annen informasjon aksjeeierne må ha for å få tilgang til dokumentene på selskapets internetsider, samt informasjon om hvor aksjeeierne kan henvende seg for å få tilsendt dokumentene. I selskaper med vedtektsbestemmelser som nevnt i § 4-2 tredje ledd skal innkallingen opplyse om registreringsdatoen og om at det bare er de som er innført i aksjeeierregisteret som aksjeeiere på registreringsdatoen, som har rett til å delta og stemme på generalforsamlingen.

Nåværende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

§ 5-11 skal lyde:

§ 5-11 Aksjeeieres rett til å få saker behandlet på generalforsamlingen

En aksjeeier har rett til å få behandlet spørsmål på generalforsamlingen. Spørsmålet skal meldes skriftlig til styret innen syv dager før fristen for innkalling til generalforsamling sammen med et forslag til beslutning eller en begrunnelse for at spørsmålet settes på dagsordenen. Har innkallingen allerede funnet sted, skal det foretas en ny innkalling dersom fristen for innkalling til generalforsamling ikke er ute. En aksjeeier har også rett til å fremsette forslag til beslutning.

I kapittel 5 avsnitt III skal ny § 5-11 a lyde:

§ 5-11 a *Unntak fra krav om utsendelse for dokumenter som er lagt ut på selskapets internetsider*

Det kan fastsettes i vedtektene at når dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen, er gjort tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internetsider, gjelder ikke lovens krav om at dokumentene skal sendes til aksjeeierne. Dette gjelder også dokumenter som etter lov skal inntas i eller vedlegges innkallingen til generalforsamlingen. En aksjeeier kan likevel kreve å få tilsendt dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen. Selskapet kan ikke kreve noen form for godtgjøring for å sende dokumentene til aksjeeierne.

I kapittel 5 avsnitt III skal ny § 5-11 b lyde:

§ 5-11 b *Særregler om innkalling og informasjon til aksjeeierne om generalforsamlingen for selskaper med aksjer som er opptatt til notering på regulert marked*

For selskaper med aksjer som er opptatt til notering på regulert marked, jf. lov 29. juni 2007 nr. 74 om regulerte markeder § 3, som ligger i eller har virksomhet i EØS-området, gjelder følgende særregler:

- 1. Innkallingsfristen etter § 5-10 annet ledd første punktum er 21 dager, om ikke vedtektene setter en lengre frist, jf. likevel verdipapirhandelloven § 6-17 sjette ledd. I selskaper der aksjeeierne kan stemme på generalforsamlingen elektronisk, jf. § 5-8 a, kan generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring og med virkning frem til den neste ordinære generalforsamlingen beslutte at innkalling til ekstraordinær generalforsamling skal være sendt senest to uker før møtet skal holdes.*
- 2. Innkallingen skal i tillegg til kravene etter § 5-10 oppfylle kravene etter forskrift fastsatt av Kongen til gjennomføring av direktiv 2007/36/EF artikkel 5 nr. 3.*
- 3. Informasjon og skjemaer som gjelder generalforsamlingen, skal være tilgjengelig for aksjeeierne på selskapets internetsider etter regler i forskrift fastsatt av Kongen til gjennomføring av direktiv 2007/36/EF artikkel 5 nr. 4 og artikkel 14 nr. 2.*

§ 5-16 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:

Protokollen skal angi antallet avgitte stemmer, og hvor mange aksjer og hvilken andel av aksjekapitalen de avgitte stemmene representerer, samlet og for og mot den enkelte beslutningen, i den utstrekning dette er relevant for utfallet av avstemningen.

Nåværende annet punktum blir tredje punktum.

§ 7-4 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

I selskaper som nevnt i § 5-11 b skal revisjonsberetningen være styret i hende senest 22 dager før generalforsamlingen.

§ 13-12 annet ledd skal lyde:

(2) Skal beslutningen i det overtakende selskapet treffes av styret etter § 13-5, skal dokumentene sendes til aksjeeierne senest en måned før generalforsamlingen i hvert av de overdragende selskapene. *Har selskapet vedtektsbestemmelse som nevnt i § 5-11 a, kan dokumentene i stedet gjøres tilgjengelige for aksjeeierne på det overtakende selskapets internetsider og på selskapets forretningskontor. I så fall skal aksjeeierne innen fristen etter første punktum underrettes om at dokumentene er tilgjengelige på denne måten ved skriftlig henvendelse til hver enkelt aksjeeier. I underretningen skal aksjeeierne gjøres oppmerksom på at de kan kreve å få tilsendt dokumentene vederlagsfritt.*

III

I lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler gjøres følgende endringer.

§ 8-1 femte ledd skal lyde:

I tilfeller som nevnt i *fjerde ledd* kan selskapet si opp enhver forsikringsavtale det har med sikrede med en ukes varsel. § 3-7 annet ledd første, annet og fjerde punktum gjelder tilsvarende.

§ 18-1 femte ledd skal lyde:

I tilfeller som nevnt i *fjerde ledd* kan selskapet si opp enhver forsikringsavtale det har med vedkommende med en ukes varsel. § 12-4 tredje ledd første, annet og fjerde punktum gjelder tilsvarende.

IV

I lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel gjøres følgende endringer.

§ 5-9 tredje ledd skal lyde:

(3) Aksjeutsteder skal i innkallingen vedlegge *et skjema for fullmakt til å stemme, med mindre et slikt skjema er tilgjengelig for aksjeeierne på selskapets internetsider og innkallingen inneholder den informasjonen aksjeeierne trenger for å få tilgang til dokumentene, herunder internettadressen.*

§ 6-17 nytt sjettede ledd skal lyde:

(6) *Innkalling til generalforsamling for beslutning av vedtektsfestede tiltak som nevnt i tredje og fjerde ledd kan, uten hensyn til fristen for innkalling til generalforsamling etter allmennaksjeloven § 5-11 b nr. 1, sendes aksjeeierne senest to uker før møtet skal holdes. Vedtektene kan sette en lengre frist for innkalling til generalforsamling for beslutning av vedtak som nevnt i fjerde ledd.*

VI

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Lovens del III trer likevel i kraft straks.
2. Kongen kan gi forskrift om overgangsregler.

Oslo, i justiskomiteen, den 2. juni 2009

Anne Marie Bjørnflaten

leder

André Oktay Dahl

ordfører

Vedlegg**Brev fra Justis- og politidepartementet v/statsråden til justiskomiteen,
datert 7. mai 2009****Ot.prp. nr. 46 (2008–2009) Om lov om endringer i aksjeloven og allmennaksjeloven mv. (gjennomføring av aksjonærrettighetsdirektivet i norsk rett mv.)**

Jeg viser til justiskomiteens brev 29. april 2009. Nedenfor følger Justisdepartementets svar på spørsmålene fra komiteen.

Spørsmål 1

NÆRMERE OM DEPARTEMENTETS VURDERINGER

Etter forslaget i Justisdepartementets høringsbrev 4. juli 2008 skulle både selve innkallingen og dokumentene som skal behandles på generalforsamlingen, gjøres tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internetsider.

Som det fremgår på side 16 i punkt 3.4.5 i Ot.prp. nr. 46 (2008–2009), er departementet senere blitt oppmerksom på at EU-kommisjonen mener det ikke vil oppfylle kravene til utsending av selve innkallingen i direktiv 2007/36/EF at innkallingen bare gjøres tilgjengelig på selskapets internetsider. Når det gjelder valget mellom de to alternative innkallingsmåtene som direktivet etter dette åpner for, utsending til alle aksjeeierne med kjent adresse eller innkalling gjennom massemedia som når offentligheten i hele fellesskapet, uttaler departementet på side 16–17 i punkt 3.4.5 i proposisjonen:

"Departementet antar at en offentliggjøring gjennom massemedier som når frem i hele EØS-området, ikke i tilstrekkelig grad ivaretar hensynet til de aksjeeierne som ikke er profesjonelle investorer. Departementet forstår direktivet slik at det ikke vil være aktuelt å offentliggjøre innkallingen i norske aviser, siden disse ikke når ut i hele EØS-området. Det vises også til høringsuttalelsen fra *Oslo Børs* om at det for investorer som har investert i en rekke selskaper, samt for utenlandske aksjeeiere, må antas å være en omfattende oppgave å holde seg løpende oppdatert om avholdelse av generalforsamlinger hvis det ikke sendes ut et skriftlig varsel.

Om man skulle innføre en regel i allmennaksjeloven om at innkallingen skal skje ved kunngjøring i massemedia, ville det derfor etter departementets syn være behov for en form for tilleggsvarsel om generalforsamlingen til aksjeeierne. Både for selskapene og for aksjeeierne er det da etter departementets syn en bedre løsning å kreve at selve innkallingen skal sendes hver enkelt aksjeeier, slik som etter dagens regler i allmennaksjeloven § 5-10 første ledd."

Bakgrunnen for at proposisjonen ikke viderefører forslaget i høringsbrevet om at dokumentene som skal behandles på generalforsamlingen, skal gjøres

tilgjengelige på selskapets internetsider, er at flere høringsinstanser gikk imot at en slik regel skulle gjelde for de unoterte allmennaksjeselskapene. (Se punkt 3.6.5, jf. punkt 3.6.4 i proposisjonen.)

På denne bakgrunn uttaler departementet på side 37 i punkt 4.3.1 i proposisjonen følgende om utgangspunktet for departementets vurdering av reglene om forenkling av utsending av dokumentene til generalforsamlingen:

"Som det fremgår av punkt 3.4, foreslår departementet at selve innkallingen til generalforsamling fortsatt skal sendes aksjeeierne etter de samme reglene som i dag. Videre fremgår det av punkt 3.6 at departementet foreslår at direktivets krav i artikkel 5 nr. 4 om at selskapet skal gjøre informasjon i forbindelse med generalforsamlingen tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internetside, bare skal gjennomføres for de noterte allmennaksjeselskapene.

Med dette utgangspunktet foreslår departementet i en ny § 5-11 a regler om forenkling av utsending av dokumentene til generalforsamlingen. Forslaget går ut på at selskapene kan fastsette i vedtektene at når dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen, er gjort tilgjengelig for aksjeeierne på selskapets internetsider, gjelder ikke lovens krav om utsending av disse dokumentene til aksjeeierne. Med dette forslaget vil de unoterte selskapene kunne velge om selskapet vil etablere en slik internett løsning for å gjøre de aktuelle dokumentene tilgjengelige for aksjeeierne, eller om det vil fortsette å sende disse dokumentene, jf. i den forbindelse reglene om adgangen til å bruke e-post etter § 18-5.

De noterte selskapene må uansett - etter kravene i direktivet artikkel 5 nr. 4 og lovforslaget § 5-11 b nr. 3 - gjøre de aktuelle dokumentene tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internetsider. Departementet har derfor vurdert om det for de noterte selskapene bør gjelde et generelt unntak fra lovens krav om utsending av dokumenter til aksjeeierne. Departementet anser imidlertid at det også i noterte selskaper bør være slik at dette er noe som må bestemmes av aksjeeierne selv ved at de beslutter dette ved en vedtektsendring."

Kravet om vedtektsendring innebærer at to tredeler av aksjeeierne må gi sin tilslutning til at selskapet innfører en ordning der selskapet ikke lenger skal sende aksjeeierne dokumentene som skal behandles på generalforsamlingen. Når departementet uttaler at det bør være aksjeeierne selv som eventuelt beslutter dette ved en vedtektsendring, ligger det derfor i dette at departementet mener at det mindretallsvernet som generelt ligger i et slikt krav om vedtektsendring, bør gjelde ved avgjørelsen av dette spørsmålet.

Selv om mange aksjeeiere antakelig synes det er tilstrekkelig at dokumentene som skal behandles på

generalforsamlingen, er tilgjengelige på internett, er det nok også en del som foretrekker å få dokumentene tilsendt. Spørsmålet blir da hva som gir den rimeligste løsningen: at utgangspunktet er at alle aksjeeiere skal få dokumentene tilsendt, men at dersom det er et tilstrekkelig stort flertall aksjeeiere som ønsker dette, skal dokumentene i stedet gjøres tilgjengelige på internett, eller at utgangspunktet er at dokumentene bare er tilgjengelige på internett, men at dersom det er et tilstrekkelig stort flertall aksjeeiere som ønsker dette, skal dokumentene i stedet sendes til aksjeeierne. Departementet har vurdert det slik at det er den førstnevnte løsningen som best ivaretar samtlige aksjeeieres interesser.

SVENSK OG DANSK RETT

Etter Sveriges aktiebolagslag (2005:551) 23 § i kapittel 7 skal innkallingen til generalforsamling skje slik det er foreskrevet i selskapets vedtekter. Videre skal innkallingen sendes med post til alle aksjeeierne hvis postadresse er kjent for selskapet, dersom den ordinære generalforsamlingen skal holdes til en annen tid enn det som er bestemt i selskapets vedtekter, eller dersom generalforsamlingen skal behandle visse spørsmål, blant annet spørsmål som krever vedtektsendringer etter 43 til 45 §§ i kapittel 7. Etter 25 § i kapittel 7 skal "redovisningshandlingar" og "revisionsberättelse" holdes tilgjengelig hos selskapet minst to uker før den ordinære generalforsamlingen. Kopier skal sendes de aksjeeierne som ber om det, kostnadsfritt.

I den danske betænkning 1498 fra Ervervs- og selskabsstyrelsen fra november 2008 beskrives de gjeldende reglene om innkalling til generalforsamling i aktieselskaper som følger på side 229-230:

"Indkaldelsen sker på den måde, som vedtægterne foreskriver, jf. aktieselskabslovens § 73, stk. 2.

Traditionelt sker indkaldelse ved skriftlig meddelelse til aktionærene eller ved offentlig indkaldelse, f.eks. via aviser, selskabets hjemmeside m.v. Børsnoterede selskaper skal straks offentliggøre indkaldelsen, jf. Regler for udstedere af aktier OMX Den Nordiske Børs København A/S nr. 3.3.3.2.

Der skal ske skriftlig indkaldelse af alle i aktiebogen noterede aktionærer, som har fremsat begæring herom, jf. aktieselskabslovens § 73, stk. 2. Selskabet kan dog ved generalforsamlingsbeslutning gøre brug af adgangen i aktieselskabslovens § 65 b, stk. 1, til at bestemme, at indkaldelsen skal eller kan ske elektronisk, f.eks. via e-mail. Offentliggørelse via selskabets hjemmeside er ikke tilstrækkelig. Selv om generalforsamlingen ikke har besluttet at indføre elektronisk kommunikation, kan kommunikationen foregå elektronisk mellem selskabet og en eller flere aktionærer, hvis der mellem de pågældende er indgået aftale herom, jf. aktieselskabslovens § 65 b, stk. 4. Hvis selskabets aktier kan lyde på ihændehaveren, skal indkaldelsen (tillige) ske i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, jf. aktieselskabslovens § 73, stk. 2. "

Etter aktieselskabsloven § 76 tredje ledd skal årsrapporten mv. være tilgjengelig for aksjeeierne på selskapets kontor eller sendes de aksjeeierne som har bedt om den.

Om reglene om dette i anpartsselskabsloven uttales i ovennevnte utredning på side 233:

"Der findes ikke samme detaljerede regler om indkaldelse til generalforsamling i anpartsselskabsloven som i aktieselskabsloven. Hvis vedtægterne ikke bestemmer andet, antages det, at indkaldelsen af alle anpartshavere skal ske på forsvarlig måde, hvilket som udgangspunkt vil sige skriftligt. Vedtægterne kan bestemme, at indkaldelsen kan eller skal ske elektronisk."

LOVTEKNISK BISTAND TIL Å UTFORME ET EVENTUELT FORSLAG

Dersom den nye bestemmelsen i aksjeloven og allmennaksjeloven § 5-11 a skal ha som utgangspunkt at allmennaksjeselskaper kan la være å sende ut andre dokumenter enn innkallingen til generalforsamling, kan dette utformes som følger (endringene fra proposisjonens forslag er understreket):

§ 5-11 a Unntak fra krav om utsendelse for dokumenter som er lagt ut på selskapets internetsider

Dersom dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen, er gjort tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internetsider, gjelder ikke lovens krav om at dokumentene skal sendes til aksjeeierne. Dette gjelder også dokumenter som etter lov skal inntas i eller vedlegges innkallingen til generalforsamlingen. En aksjeeier kan likevel kreve å få tilsendt dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen. Det kan bestemmes i vedtektene at dokumenter som nevnt i første og annet punktum alltid skal sendes til aksjeeiere med kjent adresse.

Selskapet kan ikke kreve noen form for godtgjøring for å sende dokumentene til aksjeeierne.

Det vil være nødvendig med følgende konsekvensendringer i aksjeloven § 5-10 fjerde ledd og allmennaksjeloven § 5-10 fjerde ledd annet punktum:

"Dersom dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen, er gjort tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets internetsider etter reglene i § 5-11 a, skal innkallingen opplyse om internettadressen og annen informasjon aksjeeierne må ha for å få tilgang til dokumentene på selskapets internetsider, samt informasjon om hvor aksjeeierne kan henvende seg for å få tilsendt dokumentene."

Det vil videre være nødvendig med følgende konsekvensendringer i aksjeloven og allmennaksjeloven § 13-12 annet ledd annet punktum:

"Dokumentene kan i stedet gjøres tilgjengelige for aksjeeierne på det overtakende selskapets internetsider og på selskapets forretningskontor."

Spørsmål 2

Det fremgår i proposisjonen punkt 3.4.5 på side 16 at det kreves spredning gjennom massemedier som når frem til offentligheten i hele EØS-området. Alle typer massemedier som kan oppfylle direktivets krav om at det må være medier "man med rimelighet kan forvente vil spre opplysninger effektivt til offentligheten i hele fellesskapet", kan i prinsippet være aktuelle, enten det dreier seg om trykte medier eller andre typer medier. Selskapets egen internettside er som nevnt ikke tilstrekkelig ifølge EU-kommisjonen. Departementet antar imidlertid at internettbaserte massemedier vil kunne oppfylle kravene.

Spørsmål 3

Med reglene i § 5-11 kan styret ikke frata aksjeeierne retten til å få spørsmål føyd til dagsordenen ved å sende ut innkallingen tidlig, verken etter den gjeldende bestemmelsen eller etter bestemmelsen slik den lyder med departementets endringsforslag. Etter gjeldende § 5-11 må aksjeeierne melde slike spørsmål til styret "i så god tid at det kan tas med i innkallingen". I lovforslaget foreslås at denne fristen presiseres til et bestemt antall (7) dager. Etter gjeldende § 5-11 annet punktum, som med lovforslaget blir tredje punktum, skal det i slike tilfelle sendes ut ny innkalling dersom innkalling allerede har funnet sted, forutsatt at fristen for innkalling til generalforsamling ikke er ute.

Spørsmål 4

Ordlyden i § 5-11 ble vedtatt i 1997 etter forslaget i Ot.prp. nr. 23 (1996-97). Det fremgår ikke i Ot.prp. nr. 23 hva som er bakgrunnen for at overskriften til § 5-11 bruker "saker", mens selve bestemmelsen bruker "spørsmål". Det har ligget utenfor rammen for arbeidet med departementets lovforslag i Ot.prp. nr. 46 (2008-2009) å "rydde opp" i ordlyden fra 1997 mer generelt.

Ettersom den gjeldende ordlyden allerede etter departementets vurdering oppfyller direktivets krav og etter det departementet er kjent med ikke har ført til noen spesielle problemer i praksis, har departementet ikke sett noen grunn til å endre begrepsbruken her. µrsmµl40

Høringsinstansenes innspill om dette gjaldt først og fremst forholdet mellom ordlyden og direktivets krav, og gikk for øvrig i litt ulike retninger. Den Norske Advokatforening ba for det første departementet om å utrede om ordlyden i § 5-11 oppfyller direktivets krav, jf. følgende uttalelser om dette som er gjengitt på side 23 i punkt 3.7.4 i proposisjonen:

"Advokatforeningen vil for det første anbefale Departementet å utrede om eksisterende ordlyd i § 5-11 tilfredsstillende Direktivets krav om en 'rett til å få

saker satt på dagsorden'. Slik bestemmelsen er utformet i dag har styret et visst skjønn mht hvordan spørsmålet skal behandles (eksempelvis som en egen sak eller som en del av en sak som allerede står på dagsorden). Styrets og generalforsamlingens rett til å foreslå og fastsette dagsorden vil blant annet kunne hindre misbruk av retten til å få spørsmål behandlet av generalforsamlingen dersom dette skjer ved illojalt forsøk på utforming av saksangivelsen, eksempelvis dersom saksangivelsen utformes for å gjøre en eller flere av de øvrige aksjeeierne inhabil i generalforsamlingen. Et eksempel på en rettsavgjørelse som illustrer dette er en avgjørelse fra Oslo tingrett av 21. juli 2008.

Å gi en eksplisitt rett til å få en bestemt saksangivelse inntatt på dagsorden vil etter vår oppfatning være uheldig. Advokatforeningen synes det er noe uklart om formålet med Direktivet er å gi en slik eksplisitt rett, og om formålet med endringsforslaget til § 5-11 er å gi en slik rett, jf. spørsmålet settes på dagsorden' og 'melde en sak til dagsordenen' i hhv. andre og tredje setning. Advokatforeningen anbefaler Departementet å utrede dette nærmere, og å ikke innføre en eksplisitt rett med mindre dette anses å være et krav etter direktivet."

Videre ga *Den Norske Advokatforening og Wikborg, Rein & Co* på den ene side og *Næringslivets Hovedorganisasjon* på den annen side uttrykk for ulike synspunkter på om ordlyden her bør tale om "spørsmål" eller "saker", slik det fremgår i følgende avsnitt på side 24 i punkt 3.7.4 i proposisjonen:

"*Den Norske Advokatforening og advokatfirmaet Wikborg, Rein & Co* gir videre uttrykk for at det fra et minoritetsperspektiv vil være en fordel å ha krav på behandling av "spørsmål" slik ordlyden i § 5-11 er utformet i dag, da dette stiller mindre krav til selve utformingen av innspillet til dagsordenen enn direktivets minstekrav. *Næringslivets Hovedorganisasjon* gir uttrykk for det motsatte syn, og uttaler at rettigheten i § 5-11 bør referere til "saker" og ikke til "spørsmål", og viser til at også direktivet skiller mellom "items" og "questions". Videre vises det til at dette vil gjøre forholdet til rettighetene etter § 5-15 klarere."

Departementet har kommentert disse innspillene fra høringsinstansene som følger på side 26 i punkt 3.7.5 i proposisjonen:

"Under høringen er det bedt om en vurdering av om styret fortsatt vil ha et visst skjønn med hensyn til hvordan et spørsmål skal behandles, og hvordan saksangivelsen skal utformes. Direktivet gir ikke noe klart svar på disse spørsmålene. Departementet antar at formålet med direktivets bestemmelser er å sørge for at aksjeeierne kan kreve at generalforsamlingen behandler de spørsmålene de ønsker at tas opp. Dette formålet er etter departementets syn ikke til hinder for at styret må kunne ha et visst skjønn når det utformer forslaget til dagsorden med hensyn til saksangivelsen. Forutsetningen er at aksjeeierens rett til å få spørsmålet behandlet er ivaretatt.

Når det gjelder merknadene fra *Næringslivets Hovedorganisasjon*, *Den Norske Advokatforening* og *advokatfirmaet Wikborg, Rein & Co* om hvorvidt aksjeeierne bør ha rett til å få "spørsmål" eller "saker"

satt opp på dagsordenen, vil departementet bemerke at retten etter § 5-11 til å "få behandlet spørsmål", ikke kan antas å være snevrere enn retten etter artikkel 6 nr. 1 bokstav a til å få satt opp "punkter" (engelsk "item") på dagsordenen. I den grad retten etter § 5-11 til å få behandlet spørsmål skulle anses å gi aksjeeierne videre rettigheter enn etter direktivet, er det adgang til det etter artikkel 3. Departementet ser på denne bakgrunn ikke grunn til å foreslå noen endringer i den gjeldende ordlyden i § 5-11 på dette punktet."

Departementet legger altså her til grunn at uttrykket "spørsmål" uansett ikke gir aksjeeierne snevrere

rettigheter enn direktivets "punkter" ("items"). Videre legger departementet til grunn at dersom uttrykket "spørsmål" eventuelt innebærer at aksjeeierne gis bedre rettigheter enn direktivets minstekrav, vil det være anledning til det etter direktivet. På denne bakgrunn foreslås det ingen endringer i gjeldende rett når det gjelder innholdet i aksjeeiernes rett til å sette "spørsmål" på dagsordenen, og det foreslås å beholde ordlyden i den gjeldende bestemmelsen på dette punktet.